

Waterloo monument Daalhuizen

In 1815 laat Gerard van Hasselt op zijn landgoed Daalhuizen een eenvoudig monumentje oprichten ter ere van 'de Kroonprins en zijn medehelden', na de overwinning op de Fransen bij Waterloo. De kroonprins is de latere koning Willem II.

Aan een kant heeft het monumentje een rechthoekige en groen geschilderde gietijzeren plaquette met de tekst: 'AAN DEN JONGENHELD WILLEM F G L PR. V ORANIE EN ALLE ZYNE BRAVE WAPEN BROEDEREN VAN 1815 TOEGEWIJD'. Op de andere zijden zijn schildvormige plaquettes aangebracht met de opschriften: 'Eendracht heeft macht, Eendracht geeft macht, Eendracht de rijke kracht.'

De spreuk 'Eendracht maakt macht' was de wapenspreuk van de Republiek der Verenigde Nederlanden (1588-1795) en - na de onafhankelijkheid - die van België. Het is een vertaling van de Latijnse spreuk 'Concordia res parvae crescunt'. Het is door Hendrick Laurensz. Spieghel gebruikt vertaald als 'Eendracht heeft macht' en door Jacob Cats als 'Eendracht geeft macht'.

Het monumentje staat nog steeds bij de vijver van Daalhuizen. Maar in de loop van de tijd was het overwoekerd met klimop, enigszins verzakt en er zaten scheuren in. In 2009 is het daarom op initiatief van de Stichting Velp voor Oranje provisorisch gerestaureerd en voorzien van kopieën van de drie oorspronkelijke plaquettes.

In 2015, 200 jaar na Waterloo, werd de restauratie grondiger aangepakt: het monumentje is afgebroken en van een betonnen fundering voorzien. Daarna werd het weer opgebouwd, gebruik makend van de originele vechtstenen en met de traditionele snijvoegen. De ornamenten zijn geconserveerd en opnieuw bevestigd. Om inwateren tegen te gaan is een zinken 'regenhoed' aangebracht.

De geschiedenis van het Waterloomonumentje staat beschreven in twee artikelen in Ambt & Heerlijkheid, nummer 189 en 190.